

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošiljanjem na dom

za celo leto 3 gid. — kr.

„ pol leta 1 „ 60 „

„ četrt leta — „ 80 „

Naročnina se pošilja
opravištvu v škofijsk.
poslopju (Bischofhof.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Naznanjam vam veliko veselje:

Imamo novega papeža

LEONA XIII.

Res veliko je veselje, katero se nam te dni naznanja: krščanski svet je dobil novega očeta, sv. Cerkev novega glavarja, človeški rod novega nezmotljivega učnika in sodnika v verskih in nrafskih zadevah: Sin božji, Jezus Kristus, si je izbral novega namestnika na zemlji. Kardinal Joahim Pecci, nadškof v Perugiji, 67 let star, bil je za papeža izvoljen in se imenuje: LEON XIII.

Zopet je ljubi Bog svetu pokazal, kako On za sv. Cerkvo skrbi, zlasti v nevarnih in viharnih časih, kakoršni so sedaj. Kajti nepričakovano hitro redno in točno se je volitev vršila. V ponedeljek 18. febr. zvečer se je 61 kardinalov, torej vsi razve treh, zaprlo v priredjene jim celice. Pri prvi volitvi 19. febr. je bilo še malo listkov oddanih za Pecci-ja, zvečer jih je pa imel že 35 in v sredo jutro 20. febr. je kardinal Bilio rekel, da se ne da izvoliti, vsled česar se je 8 kardinalov in on sam odločilo pristopiti unim 35 in tako je bil kardinal Pecci z 44 glasovi t. j. z postavnima $\frac{2}{3}$ vseh navzočih kardinalov izvoljeni novi poglavar Cerkve. Za Pecci-jem največ glasov sta dobila kardinala Martinelli (rojen l. 1827) in Franchi (roj. l. 1819.) Izid volitve se je kardinalu Pecci-ju naznanil, ki je izvolitev sprejel in si kot papež pridjal ime: Leon XIII. Sedaj so kardinali šli po papeževo obleko: beli židani talar, rokavice, mitro, roket, štolo, plašč, opasnik, bele šolne, ki imajo spredaj zlata 2 križca, v katerih se nahajajo svetinje svetnikov. Tako preoblečenega novega sv. očeta so na krasnih noslah prenesli v Sikstinsko kapelo in ga postavili pred veliki altar. Tukaj so se potem papežu poklonili vsi kardinali zaporedom. Vsak je pokleknil pred Njih, poljubil najpred križec na šolnih, potem roko in je na to dobil od papeža prvi poljub ali kušljeji miru. Na to se je približal podkomornik kardinalov namreč knez Švarcenberg (roj. l. 1796), in je Leonu XIII. nataknil ribičev prstan. Potem je prvi kardinal dijakom, Prosper Catarani (roj. l. 1795), stopil na vnvanji mostovž cerkve sv. Petra in je zbranemu ljudstvu naznanil ime novega papeža. Ko je to slišalo, da je kardinal Pecci izvoljen, je na ves glas navdušeno začelo klicati: evviva papa Leone XIII. t. j. naj živijo papež Leon XIII. Še večje pa je bilo veselje in navdušenost, ko so se novi papež ob 4. uri 50. minuti prikazali na znotranjem mostovžu, svoje roke k nebesom povzdignili in zbranej množici z jasnim in krepkim glasom in z neizmerno veličastnim obnašanjem podelili svoj prvi apostolski blagoslov v imenu trojedinega Boga † Očeta † Sina in † sv. Duha. Ali ne samo Rimljani, ves katoliški svet se raduje in je slobodno vesel novega papeža Leona XIII. Vse Jihovo dosedanje življenje in delovanje kaže in daje poročstvo, da je najboljši mož Piju Velikemu izbran za naslednika.

Leon XIII. so kmalu 68 let stari in glava Jim je bela kakor golob, toda postave so še močno krepke in visoke, jasno in mogočno donečega glasú, imenitnega in veličastnega rimskega lica. Vse kaže, da so spokorno živeč moč, vljudnega pa odločnega, značajnega obnašanja. Rodili so se iz stare rodbine mestnih žlahtnikov, ki je imela nekda v svojem grbu in pečatniku „kometa“ ali repato zvezdo in tako, pravijo, se je spolnilo prerokovanje škofa Malahija, ki piše, da bo Pija IX. naslednik: lumen de coelo t. j. luč iz neba. Kot mladenič so se marljivo in temeljito naučili bogoslovja, cerkvenega in svetnega prava in so se tudi kot pesnik odlikovali. Papež Gregorij XVI. so Jih sprejeli

med svoje dvorne višje duhovnike in kot svojega namestnika v svetnih zadevah odposlali v Benevent in Perugijo, kder so se povsod pokazali kot izvrsten mož, pridnim mil, hudobnim nemil. Pozneje so bili papežev poslanik pri belgijskem kralju Leopoldu I. in ob enem posvečeni nadškof Damietski v Egiptu. Kralj Jih je pri odhodu papežu priporočil in ta so Jih v Perugijo poslali za nadškofa. Tukaj so se skazali kot neizmerno skrbljivi in modri višji pastir. Za duhovnike so ustanovili učeno društvo sv. Tomaša akvinskega, in semeniške dijake so k sebi v škofovsko palačo vzeli, ko je italijanska vlada papeževe dežele pograbila in semenišče zatrla. Pij IX. so nam res dragoceno zapuščino zapustili z tem, da so lani po smrti kardinala Angelis-a pozvali kardinala Pecci-ja za komornika v Rim. Kajti kardinalski komornik vlada Cerkvo začasno in skrbi za volitev novega papeža. Tako so Pecci prišli v dotiko z vsemi kardinali, ki so brž komornikove sijajne lastnosti za vladanje Cerkve spoznali in ga tudi res za papeža izvolili. Naši avstrijsko-ogerski kardinali so vsi za Pecci-ja glasovali in ves svet jim daje prav. Naš svitli cesar so prvi po telegrafu čestitali novemu papežu in za 24. febr. naročili v dvorni cerkvi na Dunaju slovesno službo božjo z „Tedeum“, isto so ukazali storiti po celem cesarstvu. Leonu XIII. čestitali so tudi bavarski, saksonski, belgijski in španjski kralj, ruski car in še celó turški sultan. Vsi katoličani pa bodo kot verni sinovi sv. Cerkve zvesto pokorščino, zaupno udanost in pristréno ljubezen kakor Piju IX. tako tudi Leonu XIII. vselej z veseljem skazovali. Bog nam Jih ohrani mnogo, mnogo let! Živili sv. oče, papež Leon XIII.!

Slovenski kandidatje.

Mariborski narodnjaki so v zvezi z dosedanjimi slovenskimi poslanci sestavili centralen volilen odbor, ki je pouzročil, da so se po vsih okrajih najveljavniši ljudje za volitve zanimali in za izbranje pravih kandidatov skrbeli. To so skušali doseči po volilnih shodih, kder so svoje kandidate postavili in se z centralnim volilnim odborom porazumili. Tako se je zgodilo, da zamore ta sedaj sledeče gospode slovenskim kmetiskim volilcem z najboljšim prepričanjem in vestjo priporočati, naj jih za deželne poslance izvolijo. Gospodje so pa ti: 1. za ptujski in rogački okraj g. Mihael Herman, c. k. okrajni sodnik, dosedanji tamošnji deželni in državni poslanec, znani zagovornik kmetškega stanu in sploh branitelj Slovencev; 2. za celjski-, laški-, šmarijski-, konjiški-, vranski- in gornje-graški okraj g. dr. Ferdinand Dominkuš, dosedanji tamošnji poslanec, mnogoletni, skušeni in blagi slovenski narodnjak, potem g. dr. Josip Serneck, mladi in spretni advokat v Celju in predsednik tamošnje čitalnice; 3. za brežiški-sevniški in kozijanski okraj g. Franc Šnideršič, dosedanji

poslanec, za našo narodno slovensko reč srečno pridobljeni in iz deželnega zbora kot modri zagovornik kmetiskih koristi znani mož; 4. za ljutomerski okraj g. Ivan Kukovec, bivši poslanec, okrajnega zastopa načelnik, ljutomerske branilnice predsednik, mnogo let stalno in srečno delujoči narodnjak v Ljutomeru; 5. za soštanjski-, slov. graški-, mahrenberški okraj g. Feliks Šmid, grajšček v Mahrenbergu, načelnik okrajnega zastopa in šolskega sveta, dosedanji poslanec, narodne pravice Slovencev priznavajoči in za koristi svojih kmetiskih volilcev vselej krepko in praktično zagovarjajoči, pravicoljubni mož in poštenjak; 6. za mariborski-, št. lenartski- in slov. bistriški okraj g. dr. Radaj, dosedanji poslanec in mnogoletni, neprestrašeni boritelj za pravice Slovencev, potem g. Janez Fluher, kmet in 28letni župan pri sv. Petru pod Mariborom, ud kat. polit. društva in po celi okolici znani poštenjak in narodnjak.

V Mariboru 25. februarja 1878.

Centralni volilni odbor.

Volilni shod v Mariboru 23. febr. 1878.

Sitne negotovosti je konec. Imamo, koga bodemo Slovenci izvolili v mariborskem-št. lenartskem in bistriškem okraju za poslanca v deželni zbor štajerski. Volilni shod v Mariboru 13. febr. je postavil za kandidata: g. dr. Radaja, dosedanjega poslanca, in g. F. Fluherja, župana pri sv. Petru pod Mariborom. Čitalnična velika sobana bila je polna slovenskih volilcev, duhovniškega in svetnega stanu. G. Kačič je najpoprej navzoče pozdravil in jim nasvetoval, naj si izberejo za predsednika celemu shodu urednika Slov. Gospodarja, č. g. dr. Gregorčca, za podpredsednika in ob enem zapisnikarja pa g. dr. Slanca, kar se je takoj zgodilo. Izvoljeni predsednik je zbrane brž med drugim tako nagovoril. Predeu si iščemo novih kandidatov, bo dobro, če nekoliko pogledamo na delovanje starih poslancev. Poslednjih 6 let stanas, tukajšnje Slovence, po sili v Gradcu zastopala tujea in Nemea Seidl-Brandstetter. No, slednji sedi sedaj zaprt v graški Karlavi kot „arrestant“, gotovo ne na veliko čast jegovih volilcev, Seidl je pa še ostal. Ta človek je pristaš nemške, liberalne, ustavoverne stranke t. j. tiste stranke, katera je zakrivila vse nesreče (politične, verske in socijalne), ki sedaj Avstrijo nemilo tarejo in zlasti kmetškemu stanu z uničenjem žugajo. Seidlova stranka je bila, ki je Avstrijo po nesrečnem dualizmu na dvoje razklala, nove politično-cerkvene postave naredila, šole prejšnjemu uplivu sv. Cerkve odtegnila, nove vojaške razmere sklenila, število in plačo uradnikov pomnožila, pisarije advokatom in notarjem naložila, državne stroške, dače in dolgove strahovito pomnožila, — samo v 2 letoma se je najelo v Avstriji 460 milijonov novega državnega dolga. Seidlova stranka je tudi v deželnem zboru štajer-

skem za našo lepo deželo pogubno delovala; samo v 6 letih je deželne stroške od 2,493.670 fl. do 3,832.389 fl. t. j. skoro za poldrugi milijon pomnožila. Za šole je pred 6 leti dosti bilo 261.870 fl. letos je treba **5krat več** namreč: 1,664.545 fl. kmetje pa še potrebnih učiteljev, zlasti dobrih, občutljivo pogrešajo. Seidlova stranka je kriva, da se smejo sedaj nemaniči na očitno škodo srenjam ženiti, oderubi brez kazni ljudi do belih kosti odirati, grunti brez konca in mere trgati. Seidl je pomagal tudi okrajne zastope uvesti in je še hotel med sedanje srenje in okrajne zastope vrinoti nove, večje upravne srenje, ki bi obsegale pod posebnimi nadžupani več srenj. Sploh kdor še ima kaj možganov pod klobukom, ta ne more svojega glasu dati Seidlu pa tudi jegovemu tovarišu ne, če bi ta bil tudi okrajni glavar Seeder sam. Kajti z izvolitvijo Seidl-Seederja bi volilci gori povedane nepovoljne reči sami še odobrili in potrdili. Celó drugačen poslanec je bil g. dr. Radaj, katerega smo na mesto zaprtega Brandstetterja proti „paverskemu kmetu“ Wretzelnu izvolili. Ljudje so sicer pred lanskim mnogo žvekali in čenčali zoper njega, ker je notar. Ali Slovenci nismo dr. Radaja izvolili, ker je notar, ampak ker je vsega zaupanja vreden narodnjak in stanovitno zagovornik slovenskega, zlasti kmetskega ljudstva. In prav smo imeli. G. Radaj se je v Gradcu krepko potegnil za koristi svojih kmetskih volilcev. Onim v Cirbergu je pomagal, da so jim Muro hitro popravili in veliko zemlje splavljanja rešili, onim v Loki pa je 3050 fl. podpore priboril za popravo Dravine struge, ki bi jim sicer bila mnogo lepih njiv in travnikov odnesla. Nedavno je g. Radaj pri sv. Lenartu pred svojimi volilci očitno rekel, da je on proti svobodi oderuštva, proti ženitvanju nemaničev na škodo srenjam, proti trganju gruntov, proti mehjemu ravnanju z tatovi itd. Sploh g. dr. Radaj zasluži popolno zaupanje naših kmetskih ljudi in so mu zahvalo dolžni za to, kar je do sedaj za njih storil. Jaz predlagam tedaj, da zbrani možje izrečemo g. dr. Radaju svoje popolno priznanje in pristržno zahvalo! Vsi so se vzdignili kakor eden mož in pritrdili besedam predsednikovim z živio-klici g. dr. Radaju.

Potem je dobil dr. Slane besedo. Ta gospod je povdarjal posebno narodno stran naše volilne borbe. „Slovenci se po malem, vendar očitno in vedno bolj krepko zavedamo svoje slovenske narodnosti. Število narodnjakov raste po vsih stanovih. Zaničevanost grdih nemčurjev, ki v lastno slovensko skledo plujajo in se svoje slovenske matere, ker ni tako štimana, kakor nemška, nedostojno sramujejo, postaje vedno bolj občno. Južni naši bratje na Turškem se borijo hrabro in junaško za križ sveti in svobodo zlato. Mi Slovenci pa, nadlegovani od Italijanov, Magjarov in Nemcev, borimo se za obstanek svoje slovenske narodnosti, za čast in priznavo slovenske besede v šoli in uradu. Zato pa moramo postaviti za kandidata

takega moža, ki ni nemškutar, ampak naroden Slovenec. Najbolj se nam pa je varovati kandidata, ki je uradnik. Uradnik ni sam svoj, on je odvisen od vlade. Kar ta boče, to mora tudi on storiti, sicer mu lahko vzame službo. V tej reči nam dajejo najubožniši Slovenci, Beli Kranjci sijajn zgled. Lani so bile nove volitve in njihov okrajni glavar, ki je bil sicer Slovenec z dušom in telesom, je bil od vlade prisiljen kandidirati. Toda Beli Kranjci so mu rekli: ti si naš mož, si slovensk narodnjak, ali izvoliti te ne moremo, ker si političen uradnik. Okrajni glavar je pri volitvi propadel in je bil tega vesel, ker bi sicer moral v deželnem zboru govoriti in glasovati zoper svojo lastno prepričanje in vest. Zato predlagam, da tudi vi, slovenski volilci, postavite Slovenca, narodnjaka za svojega kandidata, namreč dosedanjega poslanca g. dr. Radaja. (Dobro, izvrstno, živio-klici.) Predsednik je sedaj dal kandidaturo g. dr. Radaja na glasovanje in je bila enoglasno sprejeta. G. dr. Radaj pa je rekel: Dragi volilci, jaz ne iščem namenjene mi časti. Predobro vem, da mi le hudo breme in velike dolžnosti nalaga. Ker pa nekdo volilno borbo za Slovence prevzeti mora, tako hočem še enkrat biti vaš kandidat. Jaz se ne bojim borbe, toda prosim vas, da trdno stojite vsi k meni. Kot izvoljen poslanec se bom pa jaz potem tudi za vaše duševne in gmotne koristi čvrsto in stanovitno boril, kolikor mi bo le mogoče. (Živio in dobro-klici.)

Predsednik je sedaj zbrane moževe opomnil, da je treba še enega kandidata postaviti in g. dr. Radaju tovariša dati. V pojasnenje pa je rekel to-le: „dragi možje, znano vam morebiti je, da so nemškutarji že postavili svoja 2 kandidata, namreč Seidla in g. Seederja, okrajnega glavarja, tedaj političnega uradnika. Mnogo Slovencev je ta zviti udarec nemškutarjev brez potrebe in preveč prestrašil. Nekateri so že svetovali, naj bi tudi Slovenci postavili g. Seederja za kandidata da bi Seidla popolnem potlačili, tem bolj, ker je bilo slišati, da g. Seeder nerad kandidira na strani Seidla. Blagi in gotovo vse skozi pošteno tukaj misleči g. inšpektor Robič nam je celo poročal, da big. Seeder voljen bil z Slovenci pogoditi se, naj le njega zraven Radaja postavimo za kandidata. Toda skušeni domoljubi so svarili in rekli, da političnega uradnika ne gre voliti za poslanca in da je sploh tako pogajanje sumljivo in nevarno. In ti so skoro brez dvombe imeli popolnem prav. Kajti ko g. Seeder pogajanje z nami bržčas ni več kot potrebno spoznaval, je v petek 22. febr. g. Radaju odločno rekel, da z pogodbo ni nič. Dr. Radaj mu pa je odgovoril: „to sem si še davno tako mislil!“ Ob enem smo od celó zanesljivega gospoda izvedeli, kako je dr. Jug, znani nemškutarski prerok pri sv. Lenartu in stari nasprotnik Slovencev, v Gradcu hodil z Wretzelnom, Formacherjem itd. in potem po št. lenartskem okraju začel agitirati za Seederja in Moraka, bivšega tamošnjega sodnika, da bi slovenske volilce tako zmotil, razklal in zmago Seeder-Seidlovo zagotovil.

Sedaj nam je bilo vse jasno, nemškutarska past razkrita. Kaj bi se bilo zgodilo pri volitvah, če bi Slovenci tudi Seederja postavili za kandidata? No, brez dvombe bi prvi volili Seederja — Radaja, drugi Seederja — Seidla, tretji Seederja — Moraka. G. Seeder bi pobral vse glase in bi bil izvoljen enoglasno, na kar menda on najbolj meri. Drugi bi imeli vsak premalo glasov. Prišlo bi do nove ali ožje volitve pri kateri bi se pravi Seederjevci, pravi Seidlovci in pravi Morakovci zedinili in nas preveč zaupne, Slovence vrgli sramotno na tla. Ali ni tako? Zavzeti poslušalci so kakor eden mož vsi izrekli: tako je, Seederja nečemo! „Dobro odvrne predsednik, tedaj pa izvolite g. Radaju tovariša, z katerim bo najleži kandidiral“. Ko so kmetje potem izvedeli, da bi g. dr. Vošnjak, katerega so mnogi želeli, ne prevzel kandidature, da je g. profesor Janko Pajk bolan, so opazno drug drugega začeli ogledovati. Naenkrat se jim zasveti misel: kaj pa, ko bi kmetski volilci enkrat kmeta postavili za kandidata! Kmalu se slišijo glasi: Fluher, Ramuta. Nekateri so tudi že mislili na Vračkota pri sv. Marjeti. Sedaj stopi g. Rebrnik, posestnik v Grušovi, k predsedniku in stori ta-le predlog: jaz nasvetujem, naj se g. dr. Radaju doda kot drugi slovanski kandidat g. Janez Fluher, župan pri sv. Petru pod Mariborom. Predsednik da ta predlog na glasovanje in g. Fluher bil je enoglasno za kandidata sprejet. Kakor smo bili vsi tega, najbolj pa g. Radaj, veseli, tako se je ponižni g. Fluher vstrašil in se branil, naposled se je vendar dal izprositi rekoč: „če že mora biti, pa naj bo v imenu božjem“. Res, lepo je to bilo od spoštovanega tega moža! G. dr. Radaj pa je pristavil: jaz sprejemem z veseljem g. Fluherja za svojega tovariša in čestitam modrosti kmetskih volilcev, ki so enkrat iz lastnega nagiba izmed sebe si poiskali najsposobnejšega kandidata. Za Gradec imamo govornikov dosti, treba nam je poštenih in v kmetskih zadevah zvedenih mož, kakoršen je gotovo g. Fluher, ki po celi okolici sluje kot priden gospodar in 28leten župan velike št. Peterske srenje. Kandidate torej imate, skrbite še, da bodo izvoljeni. Volitev bo v torek 12. marca t. l. v konjarski kosarni v Mariboru. Daljšnji volilci naj pridejo že na predvečer v čitalnico, bližnji pa drugo jutro v gostilnico „zur Stadt Triest“ v Magdalenskem predmestju. Nadalejšnjo postopanje se bo tam najboljšje izvedelo!“ Potem je predsednik željo izrekel, da bi se volitve srečno zvršile in je z živio-klicem na izvoljena gospoda kandidata shod sklenil.

Gospodarske stvari.

Kako zastarelo, pokvarjeno ali oslabeledo sadunosno drevje pomladiti.

M. Nahajajo se pogosto sadunasna drevesa, ktera v razmeri svoje velikosti le prav slabo rodijo

in katerih sadje ni več tako lepo raščeno in popolnoma razvito, kakor je prav za prav drevesom takega plemena lastno.

Štiri so vzroki, ki slabost drevesa in vsled te njegovo nerodovitnost vzročujejo. Prvič more biti vzrok naravna starost, ki je kriva, da drevo le malo sada rodi in še ta prav dober več ne postane. V tem slučaju se mora drevo z mladim nadomestiti. Drugič je vzrok slabosti drevesa naprava sorta njegova za lego in podnebje. Ko se drevo posaja, se prav redkokrat na izbiro prave drevesne sorte in sadnega plemena gleda. Ta stvar se pušča popolnoma v nemar deloma iz nevednosti, ki peče pripoznati, da nektera sadna plemena v kaki zemlji dobro vzpevajo v drugi pa ne in da nekatere sadne sorte za neko podnebje ne sodijo. Dalje se ne pomisli, da rano poganjajoče sorte v južni lege posajene spomladi prezgodaj poženejo in vsled pomladanskih mrazov dostikrat pozebejo. V tem slučaju se še zdravemu drevesu pomagati more. Treba ga je le preozlahtniti t. j. naj močnejše veje drevesne krone na novo požlahtniti in sicer z šušlevki, od sadne sorte, ki pozneje poganja in ki je ti legi, temu kraju in obnebu bolj prikladna. Tretjič je vzrok takega oslabiljenja drevesa, slaba postrežba. Če se sadnemu drevesu krona nikdar ne izsnaži, če se mu gosto rastoče vejevje nikdar ne izreže in poredči, tako drevo ima premalo svetlobe, zraka, kar posebno notrajnim in spodnjim vejam škoduje in jih neplodovite dela. Večidel postranskih popkov ne požene, listi, ki se le na koncu vej narejajo, so v premajhnem številu, da bi soke iz korenin pritekajoče tudi hasnovito predelali. Vsled tega se celo drevo le pomanjkljivo redi, rast v daljavo ponehuje in narejajo se konec mladik cvetui popki. Ker pa je premalo listov in ker so še ti nepopolno razviti, dobiva cvetje in pozneje sad premalo redivne hrane, da bi se sad mogel prav in popolnoma razviti. Veči del cvetja se osuje, pičli sad, kar ga še ostane po cvetju, se med časom, ko raste, zopet zmanjša vsled prepičele redivne hrane in kar slednjič sadu še vendar ostane po vejevju sem ter tje, sicer pri ugodnih razmerah dozori, ali ni ne dosti debel, ne lep ne dober, ker mu je potrebnih snovi za popolno razvitje primanjkovalo. Ako se hoče, da se tako drevo zopet popravi, treba mu je najprej listja priskrbeti in to je le mogoče po močnem porezanju drevesne krone kar se pravi drevesno krono pomladiti in o čemur hočemo tukaj v tem spisu po tanje govoriti. Prej pa hočemo še zadnjega vzroka neplodovitosti sadunosnih dreves omeniti in ta je pomanjkanje redivnih snovi v zemlji. To pomanjkanje nastopi tam, kder se je mnogo dreves že veliko let za poredoma sadilo, vendar zemlji hranivne snovi, ki so jih drevesa z časom ji vzela, nikdar povrnile. Tej pomanjkljivosti se more z tem pomagati in v okom priti, da se prostor, na katerem drevo stoji, globoko pognoji t. j. zrak po cevih v spodnje plasti zemlje napelje in

da se drevesu korenine pomladijo. Dobra prst stari primešana drevesu dobro dene. Kako se drevesna krona pomladi to je sploh znana stvar, vendar se tako ravnanje z drevesi še vse prereditokrat godi in marsiktero še za življenje sposobno in močno drevo se podere, ki bi na pravi način pomlajeno še obilno sadja roditi mogla. Mnogi res pomlajujejo drevesa pa brez prave skrbi in previdnosti tako, da ima drevo po pomlajenju še manj vrednosti ko poprej in se mora po nekterih letih vendar le podreti in mlademu prostor narediti.

(Dalje prihodnjič.)

Kerminska pesa (Futerrübe)

(Jul. Hanzel adjunkt na vinorejski šoli v Mariboru.)

Ljubo solnce vedno bolj toplo sije in sneg dobro kopni. Vsestransko delo se bo kmetovalcu kmalu odprlo. Razumni gospodar si je gotovo za naprej napravil načrt ter premislil, kaj, kde in kako bo gnojil, oral, sejal itd. Pri takem premišljevanju bi dobro bilo, ko bi se tudi na krminske rastline, ki služijo živini za polaganje in seno in otavo nadomestujejo bolj ozir jemalo. Lani so pridelali malo otave in sedaj mnogi nimajo zraven trde slame kaj polagati in po tem takem je razvidno, da se tudi malo in še to slabega gnoja naredi. Brez zdatne gnojilve pa kmetijstvo opeša. Da se temu v okom prihaja, je močno svetovati, da bi naši ljudje začeli bolj marljivo in več kerminskih rastlin sejati. Ena izmed najboljših najzdatnejših takih rastlin je gotovo raznovrstna pesa (rudeča, bela, rumena, Runkelrübe). Ta rastlina daje živini dobro, zdravo in tudi na mleko delajočo krmo. Njeno pridelovanje ni težavno in njiva postane za njenim pospravljenjem dobro zrahljana, plevela očiščena in zlasti za jarino izvrstna zemlja. Pesa stori povsod, če le ni svet težka ilovica ali pa suh pesek ali „šoder“. Globoko preorana, dobro pognojena zemlja jej pa najbolj ugaja. Najboljši način pridelovati peso je ta, če se njene sadike ponasadijo tako, kakor se godi pri zelju ali kapusu. Takih sadik („flanc“) si zamoremo ali sami pripraviti ali si jih pa nakupimo. Kdor si jih hoče sam doma pridelati, ta naj v svojem vrtu odbere proti krivecu zavarovano gredo, naj jo dobro pognoji, prekoplje in poravna. Potem pa naj pesnega semena po njej ne pregosto poseje v vrstah po 5—6“ vsaksebi. Seja se ob koncu marca in v začetku aprila. Greda se mora plevela marljivo čistiti. Proti koncu meseca maja se pa mlade sadike ali „flance“ presadijo na njivo. Bolj praktično pa je sadike kupiti, če so lahko dobiti. Čestite bralce „Slov. Gosp.“ torej opozorujemo na vinorejsko šolo pri Mariboru. Ondi se dobi seme pa tudi sadike in sicer najlepše pesine sorte namreč tako zvane velike rudeče in rumene Oberndorferske pese (Oberndorfer Runkelrübe); 1 Kilo semena velja 60 kr. in 1000 sadik 1 fl. Poskusite, slovenski kmetovalci, z to rastlino! (Dalje prih.)

Sejmovi na Štajerskem. 4. marca Vransko, Rače, Lučane, Maribor; 6. marca sv. Peter pod sv. gorami.

Sejmovi na Koroškem. 4. marca Kotariče, Paternijon; 6. marca zgornji Drauberg, 12. marca Gmind, Labod, 14. marca Strassberg.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (O našem kandidatu.) Mislilim, da smo si pri nas zbrali pravega kandidata za deželni zbor, kateri je bil tudi pri volilnem shodu 19. t. m. enoglasno za to nasvetovan. Gosp. Ivan Kukovec ima vse sposobnosti, ki se morajo terjati od moža, kateremu nameravajo 3 okraji svoje zaupanje skazati, da jih bode zastopal v deželnem zboru. G. Kukovec je znanstveno in praktično izobražen mož. V svojej mladosti pridobil si je na srednjih in višjih šolah ono potrebno izobrazbenost, z katero se je že skozi 10 ali 12 let tako koristnega skazal za naš okraj v narodnem in gospodarskem obziru. On je bil skozi ves ta čas voditelj Slovencev v našem okraju in njemu se imamo v prvi vrsti zahvaliti, da se naš okraj v narodnem obziru odlikuje pred mnogimi okraji na spodnjem Štajeru. G. Kukovec je posestnik in obrtnik; kakor tak pozna nadloge kmetskega in rokodelskega stanu, g. Kukovec je kot večletni načelnik okrajnega zastopa, kot predsednik okrajne posojilnice seznanjen z materijalno močjo našega okraja, pozna vse gospodarske razmere naše in je kot praktični, varčni in trezni ekonom dober izgled marsikomu. Tako smo trdno prepričani, da v tem obziru je v stanu v deželnem zboru ne samo za prava načela glasovati, marveč, kakor izurjen govornik sam se potegniti za koristi našega z davkom preobloženega kmeta. G. Kukovec bode mogel popolnem na svojem mestu v deželnem zboru tudi radi tega biti, ker je juridično (pravno ali sodnijsko) izobražen. Poleg tega pozna na tanko šolske razmere in šolske postave; kajti skozi več let je ravno on v najtesnejši zvezi s šolstvom v Ljutomeru in okolici. Največ pa njega radi tega priporočujemo, ker je naš narodni kandidat. Znano je vsem Slovincem, kako se naša narodnost od nekdanjega prezira, kako se dela z našim jezikom skozi nekaj let že v uradnih in šolah. V tej reči za brambo naše narodnosti pa ima gospod Kukovec največje zasluge za naš okraj, in v tej zadevi ga je posebno volja zagovarjati v deželnem zboru pravice našega jezika. G. Kukovec velika zasluga je, da je naš okrajni zastop naroden, da ne gospodarijo v njem nemškutarji, oni grdi zaničevalci naše materinščine; on uraduje v slovenščini v tem uradu in takisto se uraduje tudi v njej po njegovem trudu ustanovljenej posojilnici. Le g. Kukovec zasluga je, da nista okrajni in krajni šolski svet v Ljutomeru nemškutarjska, da ni šola ljutomerska že

davno nemška. On sicer ni protivnik nemščine ali Nemcev; o kaj še, to nije niti on niti drugi Slovenci, kateri želé sicer nemški znati, a v prvi vrsti zahtevajo spoštovanje svojega jezika, za katerega terjajo, da se za slovensko naše ljudstvo tako uvede v šole in uradnije, kakor je to pri Nemcih in pri sveh omikanih narodih. Tako mislimo in se nadjamo, bode g. Kukovec enoglasno izvoljen. Takega izida je gotovo pričakovati od vseh volilcev v ljutomerskem in ormužkem okraju, a tudi pičlo število nemškutarskih gornje-radgonskih volilcev naj pomisli, da so lastnosti g. Kukoveca vse druge in mnogo boljše od njihovih nemškutarskih kandidatov. Imajo baje dva, g. Špirka ali Hempel-na*) Živiotorej naš narodni, slovenski kandidat, g. Ivan Kukovec!

Iz Celja. († Franc Krušič — razne novice.) Včeraj je mati zemlja v svoje krilo sprejela truplo moža, kateri kakor vrli na vse strani jako spoštovani Slovenec zasluži, da mu v „Sl. G.“ postavimo majhen spominek: Celjski mestjan Franc Krušič, po domače Valent, je umrl v najboljših letih svoje starosti. Nemila smrt nam trga nekaj časa sem zapored iz naše srede ravno take može, ki so bili za vsestranski blagor našega naroda zares vneti in kolikor so jim njihove moči in okoliščine pripuščale, tudi delavni. Ko bi vsakteri v svojem delokrogu toliko storil, kolikor lahko storiti more, bi se Slovencem boljše godilo, kakor se jim zdaj godi! To pa mora o našem nepozabljivem Francetu vsakdo, ki ga je poznal, spričevati, da je bil zares značajan, odkritosrčen, pogumen in delaven slovenski poštenjak, pri tem pa tudi skoz in skoz kršč. duha. Spoštovalo ga je pa tudi vse po mestu, kakor po celjski, bližnji in daljni okolici. Malo imamo po Slovenskem med mestjani in tržani več takih možev, ki bi se zavedali, da so sinovi matere katoliške Cerkve in sinovi matere Slave; mala kopica jih je, ki bi za dom in vero hoteli tudi kaj žrtvovati! Rajni Krušič nam je tudi v tem obziru, kolikor so mu njegove razmere dopuščale, dajal vselej sijajen izgled. Okolica celjska si ga je zapored volila za svojega občinskega odbornika: bil je tudi mnogo let cerkveni ključar farnej in podružnej cerkvi sv. Miklavža. Na vse strani nam bi bil ranjki še lahko mnogo, mnogo koristil, toda vdajmo se neizvedljivi previdnosti božji: vi slovenski sinovi pa posnemajte njegov izgled! Pogreb je bil zares velikansk, pevski zbor celjske čitalnice, ki je dalje časa svoje prostore imela v njegovi hiši, mu je zapel tužno nagrobnico, žalostni smo se povračevali od njegovega groba z prisrčno željo: mili Bog mu naj stotero povrne, kar je storil v prid in v čast svoji rodovini, sv. Cerkvi in slov. domovini! — Te dni smo doživeli tukaj 2 samoumora. Grozno! Včeraj v soboto so se za celjsko okolico vršile že prvotne volitve za deželni zbor. Izvoljenih je 6 poštenjakov, med katerimi jih

je petero naročnikov „Slov. Gosp.“, namreč gg.: Lipovšek, Šab, Zavinšek, Zupanc, Malej in Mravlak. Vsi so namenjeni v dež. zbor voliti le poštene in zanesljive narodnjake, ki se bodo potegovali za vseobčni blagor našega naroda.

Za št. lenartski okraj. (Morakovo pismo do „Slov. Gosp.“) Največja nevarnost zmagi Slovencev pri volitvah ni bil ne Seidl ne Seeder, ampak spletkarija, ki je merila na to, narodne volilce št. lenartskega okraja zmotiti in slovensko složnost razdreti. Znani naš nasprotnik, dr. Jug pri sv. Lenartu, je vedel, da tamošnji kmetje visoko čislajo g. Moraka, prejšnjega sodnika, ki pa je, kakor sedaj zanesljivo vem, blag slovensk domoljub. Zviti Jug je nagloma lani sklical nek volilen shod k sv. Lenartu in Moraka proglasil za kandidata. Ko smo to v Maribor zvedeli, smo jako sumljivi postali. Ali je dr. Jug postal narodnjak? To se nam ni zdelo mogoče in prav smo sodili. On je bil, je, in ostane nemškutar in prvi prerok nemškutarjev pri sv. Lenartu. Vrle narodne moževe je motil, da niso v nobeno pravo zvezo stopili z narodnimi moževi mariborskega in bistiškega okraja, ob enem se je pa z Wretzlom in Formacherjem v Mariboru in Gradeu pajdašil, zoper Radaja agitiral, za Seederja in Seidla delal. Kajti Morak bi brez zedinjenega postopanja z vsemi volilci vseh 3 okrajev ne mogel zmagati, ker ima št. lenartski okraj 42 glasov, bistiški 40, mariborski pa 109. Seeder-Seidl bi bila gotovo zmagala, ker tudi Radaj in Fluher ne prodereta brez št. lenartskega okraja. Vrednik „Slov. Gosp.“ je torej začel misliti, da še g. Morak sam vsega tega prav ne vé in mu torej 24. febr. v Doberloves na Koroškem pisal. In res, misel urednikova je bila prava. Že 26. febr. je g. Morak odgovoril rekoč: „kot odkritosrčen domoljub in prijatelj naše vzajemne narodne reči vem, da bi prava hudobija bila (Frevel), ko bi jaz pri razloženih mi okoliščinah še kandidirati hotel. Jaz odložim pri št. Lenartu vsako kandidaturo, ker sem itak tukaj v moji domovini na Koroškem postavljen za slovenskega (državopravnega) kandidata. Jaz Vas prosim, dajte to na znanje g. Radaju, volilnemu odboru in volilcem št. lenartskega okraja. Jaz ne sprejemem na Štajerskem nobenega poslanstva in prosim naj moji prijatelji tega mi ne zamerijo in naj vsi krepko stojijo za narodne slovenske kandidate. Želim Vam pri volilni borbi najsrečniši uspeh in ostanem Vam udani Morak, ces. kralj. sodnik v Doberlivasi na Koroškem“. Ko je urednik to pismo prebral, mu je močno težko djalo, da smo štajerski Slovenci tako blagega domoljuba zgubili. Ko bi se ne bil dr. Jug zmes vtikal, reč bi bila celo drugače iztekla. Toda, hvala Bogu, škode še nismo vsled ove spletkarije trpeli. Narodna slovenska stranka je zopet zedinjena v vsih 3 okrajih in zmaga je sedaj mogoča in prav gotova, če se št. lenartski

*) Proč ž njima! Urednik „Slov. Gospodarja“.

narodnjaki tako krepko za slovenska 2 kandidata potegnejo, kakor predlanjskim. Bog daj!

Dr. Lavoslav Gregorčec.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razpisane volitve, tudi na Štajerskem, so do jeseni ustavljene, dosežanje volitve volilnih mož neveljavne. No, nam štajerskim Slovincem je to vse jedno; kakor objavljeni imenik kandidatov*) kaže, smo na vse pripravljeni; isto tako tudi naši nemški sosedi, konservativni kmetje; tudi ti so že določili svojih 14 kandidatov, med njimi 2 kneza Liechtensteina, 1 grofa, 6 mešnikov, 1 urednika in 4 kmete. Ljudje pač mislijo: kdor ima še kaj vere, ta ima tudi pravo vest in se je torej na njega najbolj zanesti. Liberalci so pa na celem Štajerskem precej poparjeni. Skoro nikder se ne upajo prav z kandidati na beli dan. Volitve so baje zato ustavili, ker nam žuga boj proti Rusom. V nedeljo je bil pod predsedništvom cesarjevim shod ministrov, v katerem se je sklenilo Rusom ugovarjati gledé mirovnihih pogodb z Turkom, ker so ove pogodbe po mislih ministra Andrassyja Avstriji nevarne. Sklenilo se je sklicati delegacije in pri judu Rothschildu dolg najeti 60—100 milijonov gold. za bojne priprave. Mnogo tudi nemških listov piše zoper vojsko. — Državni zbor dunajski je sklenil 3 fl. colnine djati na 100 kilo petroleja, ogerski pa 8 fl. Kdo bo to zopet poravnal? Colnina tujemu vinu bo znašala 12 fl. na 100 Kilo. — Novemu papežu na čast se vršijo po celem cesarstvu svečanosti in mnogo ljudi in društev zahaja k papeževemu poslaniku Jakobini-tu čestitat novemu papežu Leonu XIII. Med temi čestilci beremo tudi na naše veliko veselje in priznanje slovenskega deželnega in državnega poslanca, g. dr. Vošnjaka. Tega mu slovenski narodni duhovniki ne bodemo pozabili; č. g. dr. Ulaga, nadžupnik v Konjicah, so pa v imenu tamošnjega političnega društva čestitali. — Cesarica se je vrnila iz Angleškega domov in tudi cesarjevič pride iz Anglije nad Pariz in Berlin kmalu v Prago na Českem, kder bode znanprej stanoval. — Hrvatje so zgubili zaslužnega domoljuba; škof Kralj v Zagrebu je umrl. Najnovejše novice poročajo, da ves bojni vreš ne pomeni druga, nego to, da bode naša armada kmalu marširala v Bosnijo in Hercegovino, nič več. To želimo tudi mi, a vojske zoper Rusa zavolj Turčije itd. tega pa ne želimo. Čim temeljiteje nam z Turkom pobrišejo, tim ljubše nam je. Vendar brez strahu nismo, zlasti, ker so naši Poljaci v državnem zboru precej žaljivo za sosede Ruse zastran ruskih Poljakov ministre javno vprašali in zahtevali, naj pri ruskem carju ugovarjajo. Razun tega je še slišati, da hoče Avstrija zasesti tudi Albanijo. Dobro bi to bilo, ali boj z

*) Č. g. dr. Jož. Šuc je (v „Tagespošti“) kandidaturu vprid g. Šmidu sam rad odložil. Ured.

Italijo je v tem slučaju skoro neizogiben. Sploh Avstrija je doma in proti sosedom v nepovoljnem stanju!

Vnanje države. Če ne bodo evropski državniki prav modri, se bo zarad pobitega Turka za njegovo zapuščino vnela kmalu strahovita vojska. Rusi ne odnehajo od stavljenih pogódeb miru, Angleži in Avstrija, skrivoma tudi Francoz, pa z pogodbami niso zadovoljni in se pripravljajo na boj. Ali tudi Rusi, Rumuni, Srbi, Grki in Črnogorci se iz nova orožajo. Iz Nemčije pa je slišati, da v tem trenutku, v katerem bo Avstrija pozvala svoje vojake, izide tudi poziv do cele nemške armade, da hipoma stopi pod puško. — O napovedani konferenci ali „kongresu“ v Badenu je zopet vse tiho. Ruski minister knez Gorčakov je nevarno zbolel. Turki bežijo in se izselujejo iz Evrope v Azijo. Angleško brodovje stoji blizu Carigrada, Rusi pa v predmestju sv. Štefana 1 uro od mesta.

Vojska z turškim sultanom bo bržčas te dni sklenjena z mirom podpisanim v Carigradu. Vsled tega miru je evropska Turčija skoro popolnem uničena, kristijani turškega jarma rešeni. Bolgarija postane velika krščanska država, Rusi ostanejo v njej več let kot obramba, Srbi dobijo del Bosnije, Črnogorci tudi velik kos turške zemlje, Grki vzamejo Epir in Tesalijo, Rumuni pa Dobrudžo. Le Carigrad in okolica do Adrijanopelna ostane sultanu, ki pa mora plačati Rusom 1400 milijonov, odstopti 6 oklopnih in pustiti vso Armenijo; 20. feb. so Rusi zasedli Rušćuk, Rumuni pa Vidin in Belgradčik; sedaj marširajo Rumuni domov, Rusi pa za njimi proti avstrijski meji; Rusi so baje že v Pirotu in blizu Niša; tudi 60.000 Srbov tišči proti Bosniji, kder se število vstašev množi. Hercegovinci in katoliški Bosnijaki bi radi prišli pod našega cesarja pa ne kot ogerskega, ampak kot hrvatskega kralja. Grški vstaši napredujejo v Epiru in Tesaliji in so pri Sekanici Turke hudo pretepali in sekali. V Erzerumu razsaja legar in je tamošnji ruski poveljnik general Železnikov za to boleznijo umrl.

Za poduk in kratek čas.

Slomšekove basni prilike in povesti.

Te dni nam je prišla v roke „Ant. Mart. Slomška zbranih spisov druga knjiga: Basni, prilike in povesti“. Zbral in uredil Mih. Lendovšek kaplan in katehet v Ptuj. Natisnila in založila tiskarna družbe sv. Mohora v Celovcu. Sred. 8° str. VIII. in 388. (Skoraj polnih 25 tiskanih pol.) Cena za vez. izt. 1 fl. 30 kr., za broš. 1 fl. 20 kr. Reči moramo, da nas je ta knjiga veselo iznenadila, in če smo strmeli že, pregledavši prvo knjige te zbirke nad mnogim številom premilih Slomškovih pesmij, radi priznamo, da je naše začudenje pri tej drugi knjigi še večje in še bolj oprava-

vičeno. Poznali smo Slomšekovo marljivost na slovstvenem polji, pa toliko in tako zlahtnega blaga ene vrste nismo pričakovali. Pač resnične so besede marljivega g. zbiratelja in urednika, ki se berejo v „Slov. Pesmih“ str. XI: „V mnogih, pre mnogih knjigah, katerih pred oči dobiti ni več lahko, Slomšekovi spisi raztepeni leže, in ta raztresenost je kriva, da jihove vrednosti prav ne poznamo, da jih ne cenimo po zasluženji“. Temu v okom priti, to je ravno glavni namen urejenega izdavanja Slomškovih zbranih spisov, in veseli rečemo že po teh prvih dveh knjigah: Zdaj še le vemo, kaj Slomšek velja!

Razdeljena je knjiga v štiri oddelke: A. Basni in prilike. (77 jih je str. 1—70.) B. Povesti: I. Kratke povesti za mladino str. 73—140; II. Različne povesti str. 141—252; obojih vkupaj 102. C. Prijetne pripovedi za otroke str. 255—316, br. 100. D. Kratkočasne pravljice otrokom v podučenje str. 319—388, br. 100. V prvih dveh razdelih je Slomšekovo izvirno blago, v drugih dveh pa iz spisov Kr. Schmidt-a nabrano. V predgovoru razlaga g. urednik težave, katere je imel, preden je knjige spravil na svitlo. Družba sv. Mohora je ni mogla sprejeti zaradi preobilega gradiva, katero ima že nakupičeno. Škoda je resen, da ta zlata vredna knjiga ne pride kot letni dar v roke tridesettisočerim udom družbe sv. Mohora. Slomšek bi bil to zaslužil, in le potem bi rodila knjiga sad, kakoršnega roditi je pripravna. Mi vsaj bi želeli, naj bi se Slomškovke basni, prilike in povesti nahajale v sleherni slovenski rodbini. Tudi „Slov. Matici“ v Ljubljani je bil ponudil g. urednik knjigo v izdavanje; a tudi ona je ni sprejela. Prav hvaležni smo toraj vodstvu družbene tiskarnice, da je na se vzelo založbo, in nam podalo knjigo v toliko lepi in dostojni obliki. V resnici, naša dolžnost je, z razširjevanjem knjige skrbeti, da tiskarnica pri tem početji zgube trpela ne bo.

Hvaležni smo pa tudi marljivemu g. zbiratelju. Ne bomo ga hvalili; saj ga hvali dovolj prelepo delo njegovo. Želimo iz srca, da se mu posreči, kar nam obeta, namreč da pride tretja knjiga Slomškovih zbr. sp. tudi še v tekočem letu na svitlo. V Mariboru se dobiva knjiga tudi pri uredništvu in opravištvu „Slov. Gosp.“

Smješničar 9. Nedavno je v mariborskem okraju voditelj volitve volilnih mož zbrane ljudi v kosmatej slovenščini nagovoril rekoč: zdaj pa, če imate kakšno „feindšaft“ (sovražstvo) med seboj, se hitro „vunpoglahajte“ (spravite), da se „štíme“ (glasovi) ne bodo „razšpricali“ (raztepli). No, Bog nas prekriži in sv. Dub zoper tako slovenščino!

Razne stvari.

(Javna razkazivanja na vinorejski šoli pri Mariboru) gledé sadje in vinorejstva začnejo se v soboto 2. marca ob 1/2 treh popoldne in bodo

obsegala poduk, kako se drevesa sadijo in trsovje obrezava.

(Kat. politično društvo v Mariboru) obhaja na čast kronanja novega papeža občen zbor v nedeljo 10. marca popoldne ob 4. uri v dvorani gostilnice „zur Stadt Wien“. K obilni udeležitvi vabi Odbor.

(Občni zbor kat. tiskov. društva) bo zboroval 11. sušca ob 11. uri predpoldne v stanovanji predsednika prof. dr. Križaniča, h kateremu uljudno vabi Odbor.

(G. Seidl in Wiesinger) obadva iz „Pemskega“ doma sta pri sv. Jakobu v Slov. goricah hotla za volilna moža izvoljena biti, sta pa grdo propala. Tudi g. Kriehuberja so v Skokah vrgli. Živili vrli slovenski volilci!

(† C. g. Ferdinand Ramor), župnik v Pišecah je umrl.

(Prošnja.) Slišimo o velikih nepostavnostih pri volitvah volilnih mož. Prosimo, naj se nam pošljejo zanesljiva poročila,

Dražbe III. 6. marca Janez Avdič v Loki 2687 gld. 8. marca Jožef Pišek v Račah 300 fl. Janez Geierspergu v Pobrežah 5759 fl. 15. marca Marija Lesjak v Kozijem, Paul Regvart 689 fl. v Kozijem. 29. marca Franc Falež 10922 fl.

Listi uredništva. G. Glušič, č. g. Fr. F. potem dopisi iz dravinjske doline, od sv. Jurija na Šavnici, iz Koroškega prihodnjič. Nepodpisani dopisi marširajo v papirni koš!

Loterijske številke:

V Trstu 23. februarja 1878: 54, 70, 2, 64, 17.
V Lincu „ „ 52, 77, 2, 22, 17.

Prihodnje srečkanje: 9. marca 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 62.— Srebrna renta 67.— Zlata renta 74.— Akcije narodne banke 797— Kreditne akcije 227— 20Napoleon 9'57 — Ces. kr. cekini 5'60 — Srebro 107'35.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrah.

1 Hl. = 1⁰⁸/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursišca		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	9	50	6	20	5	39	3	60	6	40	6	40	8	—
Ptuj	8	50	6	30	5	30	3	30	6	20	5	80	7	—
Ormuž	8	80	6	80	5	40	3	25	5	—	7	80	4	60
Gradec	9	35	6	12	6	18	3	50	6	13	6	30	7	17
Celovec	9	12	6	34	6	28	3	6	5	46	4	46	6	45
Ljubljana	9	75	6	40	5	63	3	57	6	80	7	3	6	83
Varaždin	8	70	7	20	5	40	3	80	6	10	7	30	7	30
Zagreb	8	90	7	—	5	20	3	20	6	40	7	60	7	40
Dunaj } 100	11	50	10	50	10	—	7	85	8	10	—	—	—	—
Pešt } 100	11	—	7	52	9	22	6	56	7	11	5	—	—	—

Nadučiteljska služba

na dvorazredni šoli pri Mali nedelji, z katero je plača 500 fl., opravilna doklada 50 fl., prosto stanovanje skopčano in si vtegne tudi službo orglarja pridobiti, razpisuje se do 31. marca t. l.

Prosilci učilnega nemškega in slovenskega jezika zmožni naj svoje prošnje po pravilni poti vložé.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,
1—2 dne 16. februarja 1878.

Predsednik: **Premenstein.**

Naznanilo.

Pri podpisnem se dobijo visoka, po 5—6 let stara jabelčna drevesa najboljših štajerskih in vnanjih plemen; vsako drevo velja na mojem domu 40 kr. in le za spravljanje do železniške postaje: Store, in za zavetje se nekoliko zaračuni. Imam tudi jagodnih sadik, to pa najlepših debelih francoskih, holandskih in angleških; 12 sadik velja 1 fl.

Štore 20. februarja 1878.

Miha Bizijak

posestnik, odlikovan z srebrnim križcem
z krono.

2—3

Naznanilo

novih sejmov.

Pri sv. Antonu v slov. Goricah bode za naprej troje letnih sejmov, živinskih, konjskih in kramarskih in sicer 28. aprila, 22. junija in v soboto pred Ruško nedeljo ali pred sladkim imenom Marije (meseca septembra). Ako 28. dan aprila na nedeljo ali praznik pade, tedaj je sejem en dan preje. Letošnji prvi sejem je tedaj 27. aprila ali v soboto pred belo nedeljo.

Vsaki prvi teh sejmov je brez „štúndreha“.

Na te sejme so vsi prav lepo povabljeni.

Jurij Šalamun m. p.

občinski predstojnik.

Ignac Alt m. p.

ravnatelj sejma.

3—3

3—12

Daniel Rakuš

trgovec z železjem

v graški ulici — v Celju — Grazer gasse

Železo

priporoča

za težke vozove, kočije, za križe, igle zaponke (šliese) itd. ter zamore vsled jako ugodnega nakupa oddajati po

močno znižani ceni.

Tudi ima v zalogi razno ključarsko blago za stavbe na primer: okenske in dverinske okove, ključence itd. vsega je mnogo na izbiro in dobiti po najnižji ceni.

Bogata izbira kuhinjskega orodja in sprave.

Semena

za polje, travnike, vrte in gojzde več sort sunajskega krompirja kakor tudi vsake vrste cvetličice priporoča po solidni nizki ceni

M. Berdajs

trgovec v Mariboru.

1—4

Oznanilo.

Služba organista in mežnarja združena, se oddaja pri Materi božji na Ptujski gori. Prosilci se naj oglasijo do 15. marca. Služba se more nastopiti že 1. aprila t. l. Oženjeni imajo prednost.

Cerkveno predstojništvo.

Seno in otava

na prodaj kakih 100 centov. Kdor želi kupiti, naj se pismeno ali ustmeno oglasi pri

Janezu Šmit-u

v Šent Jurji pri južni železnici.

Ponudba.

Kite iz čistih človeških lasij spletene dobivajo se, po 1 fl. vsaka, v Mariboru, Postgasse, nasproti Pahnerjeve štacuni. Ondi se tudi kupujejo izpadli ali porezani lasi.

3—3

Gabrijela Bunte.

OZNANILO.

Kakor dosedaj sta tudi letos pri podpisnem 2 državna žrebca za obrejenje kobil priredjena, na kar se dotični posestniki konj upozorujejo.

Rače 8. febr. 1878.

3—3

Franc Bothe.

1—3

Dobra služba

se oddaja na štajerski deželni sadje- in vinorejski šoli pri Mariboru 1. aprila t. l. namreč služba gornika ali viničarja v „Burgwaldu“ z letno plačo 500 fl. prostim stanovanjem in kurijatvijo. Prošniki morajo z spričevali dokazati svoje vednosti v sadje in vinorejstvu in gospodarstvu sploh kakor tudi svoje spretnost druge v omenjenih rečeh uriti. Prošnje se naj do 20. marca t. l. vložé pri podpisnem ravnateljstvu. Gornik sme oženjen biti. Znanje nemškega in slovenskega jezika je potrebno.

Maribor 8. febr. 1878.

Ravnateljstvo sadje- in vinorejske šole.

Konjski sejm

v Račah se ne bo v nedeljo 3. marca, ampak v ponedeljek 4. marca 1878 vršil in k obilni udeležitvi vabi v imenu srenje Račke

Bothe.

LIVARNA,

Badgasse Nr. 9
blizo sl. cerkve.

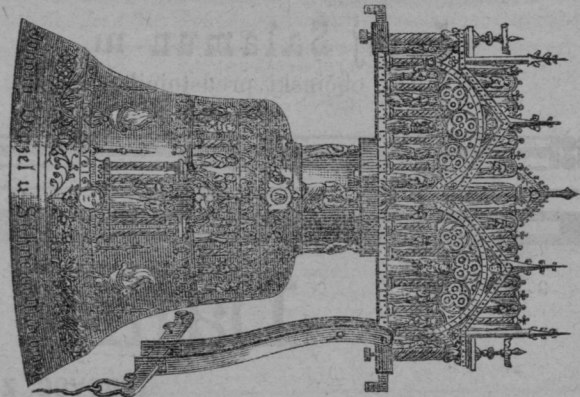
C. kr. izk. pr.

Številnih priznail
za zlate zvonove
je priredjenih za
ogled.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov

v MARIBORU

zliva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi **pregibnimi kronami** (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!

7—14